

Motion

1978/79: 1776

av Rolf Sellgren

om utbildning av transporttekniker för u-länder

I alla utvecklingsländer är transportfrågan ett grundproblem inom nästan alla områden. I utvecklingsprogram för jordbruk och skogsbruk, inom industri och andra sektorer utgör transportfrågorna en integrerande del av projekten. Detta till trots råder inom dessa länder en skriande brist på nödvändigt yrkeskunnande för att lösa de olika transportproblemen. Ett ökat kunnande om godshantering och transportteknik minskar risken för kostsamma misstag och bidrar till ekonomiska och sociala framsteg.

Det finns alltså ett tydligt samband mellan transport och ekonomi. Om större uppmärksamhet ägnades åt transportbehoven skulle med största sannolikhet utvecklingsprocessen fortgå snabbare inom u-länderna.

Brister inom transportsektorn leder sålunda till brister inom hela näringssektorn. Det är känt att stora råvarutillgångar kan bli otillräckligt utnyttjade eller inte alls tillvaratagna på grund av bristande transporttekniska kunskaper och avsaknad av utbildad personal på området. Samma förhållande gäller distributionen av livsmedel och andra förnödenheter inom berörda länder. Vid akuta katastrofsituationer blir transportfrågorna ödesdigra: hjälpmedel blir kvar i hamnar och depåer på grund av att den interna transportberedskapen saknas eller är bristfällig.

Problemet begränsas inte enbart till akuta situationer utan kan sägas vara detsamma vid ordinarie transporter över hamnarna i u-länder. Även kunskaper i fråga om hantering inom det övriga transportområdet släparefter i samma grad. Svenska exportörer, däribland Volvo, möter ständigt de mest skrämmande exempel på skador på exportsändningar vållade av oskicklig hantering i mottagarländerna.

Det finns således ett uppenbart behov av en bred satsning på utbildning av transporttekniker i u-länder. Detta skulle på ett avgörande sätt kunna underlätta all annan utveckling inom såväl godshantering och -transporter som persontransporter. Behovet bekräftas också av en svensk tjänsteman inom Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) som skriver bl. a. följande:

While we in FAO are interested mainly in rural and forestry transport problems, the responsibility for planning in emergency assistance in all developing regions of the world is also to a great extent part of our work, through the World Food Programme. The total planning of infrastructure is therefore something very important, as is the choice of location for communities and industries. Basic transport planning plays an important role in this context.

Sverige har mycket att ge utvecklingsländerna i form av kunskande på transportområdet. Svenska experter gör redan stora insatser som lärare vid utvecklingsländers universitet och i seminarier, bl. a på vägbyggnadsområdet. Inom vårt land finns även samlat ett omfattande kunskande inom transportforskning och transportteknik. Detsamma gäller övriga kommunikationer. Detta borde på ett bättre sätt komma utvecklingsländerna till godo.

I en tidigare motion (1975/76:1148) har jag föreslagit inrättande av ett transporttekniskt utbildningscentrum i Sverige för blivande transporttekniker från u-länderna. Motionen avslogs av riksdagen (utrikesutskottet) med hänvisning till att svenska biståndsinsatser på utbildningsområdet i första hand förläggs till u-länderna själva. Något exempel på sådana utbildningsinsatser på transportområdet, som jag föreslagit, har dock inte getts.

Ett komplement till den utbildning som möjligen sker i u-länderna vore att utbildningen av svenska biståndsarbetare breddades till att även omfatta en linje i transportteknik. Biståndsskolan i Sandö ligger inom regionen för högskolan i Sundsvall/Härnösand. Högskolan har en transportinriktad profil. Denna inriktning har fastlagts av dels de beredande organen för högskolan i Sundsvall/Härnösand, dels regionstyrelsen för Umeå högskoleregion. Det vore därför naturligt att den nu befintliga allmänna linjen för transportadministration i Sundsvall kopplades samman med en "biståndslinje" i transportteknik vid biståndsskolan i Sandö. En närmare granskning av möjligheterna att genomföra en sådan utökning av utbildningen bör komma till stånd.

Med hänvisning till vad som anförts hemställer jag

att riksdagen beslutar hos regeringen anhålla att regeringen närmare undersöker möjligheterna att inom högskolan inrätta en utbildningslinje i transportteknik för biståndsarbetare vid biståndsskolan i Sandö.

Stockholm den 25 januari 1979

ROLF SELLGREN (fp)